

“ПОЛИКОНСУЛТ Д&Т”

Монтана, ул. "Опълченска" 13, ап.6

моб.тел: 0887001463;

Email: todor_todorov_oks@abv.bg

ДОКЛАД

ЗА ДОПЪЛВАНЕ НА ОЦЕНКАТА НА РИСКА ЗА ЗДРАВЕТО И БЕЗОПАСНОСТТА НА РАБОТЕЩИТЕ В УЧИЛИЩЕТО С ОЦЕНЯВАНЕ НА НОВОВЪЗНИКНАЛ РИСК. В СЛУЧАЯ ТОВА КАСАЕ РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО НА КОРОНАВИРУСА (2019-NCOV).

ДИРЕКТОР:

/ Христина Христова /

СТМ при "ПОЛИКОНСУЛТ Д и Т" ООД

Лекар трудова медицина: д-р Маргарита Лалова

20.03.2020г.

ОЦЕНКА НА РИСКА ЗА НОВ БИОЛОГИЧЕН АГЕНТКОРОНАВИРУС SARS-COV-2, ПРИЧИНЯВАЩ ЗАБОЛЯВАНЕ COVID-19

Настоящата оценка на риска идентифицира опасности и определя мерки, свързани с нов биологичен агент, причиняващ заболяване COVID-19 и се извършва на основание чл. 11, ал. 1, т. 1 от Наредба №5/1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска.

"Биологични агенти" са микроорганизми, вкл. онези, които са генетично модифицирани, клетъчни култури и човешки ендопаразити, които могат да провокират инфекция, алергия или токсичност.

Близък контакт се определя като:

- съжителство в едно домакинство с пациент с COVID-19;
- директен физически контакт с пациент с COVID-19 (напр. ръкостискане);
- директен незащитен контакт с инфекциозни секрети на пациент с COVID-19 (напр. при опръскване при кихане, допир до използвани от пациента кърпички с голи ръце);
- директен (лице в лице) контакт с пациент с COVID-19 на разстояние до 2 метра и продължителност над 15 мин.;
- престой в затворено помещение (напр. класна стая, болнична стая, стая за срещи и др.) с пациент с COVID-19 за ≥ 15 мин. и на разстояние минимум 2 метра;
- лице, полагащо директни грижи за пациент с COVID-19, без препоръчаните лични предпазни средства, или с евентуално нарушена цялост на личните предпазни средства;
- пътуване в самолет в близост до лице с COVID-19 (до две места във всички посоки), придружител при пътуване или лица, полагащи грижи, членове на екипажа, обслужващи дадения сектор, където седи заболялия (ако тежестта на симптомите при заболялия или негово преместване/движение сочи за по-голяма експозиция за близък контакт, може да се определят и други или всички пътници в самолета).

I. Обща характеристика и класификация

Биологичните фактори заемат съществено място сред професионалните вредности, влияещи върху здравето и работоспособността на работещите. Вредното им въздействие се осъществява при наличие на патогенна микрофлора във въздуха на работните помещения и при контакт с инфекциозен материал или със заболяли хора.

Професионалните заболявания от биологични агенти не се различават от тези сред общите заболявания на работещите.

Възникването им обаче е свързано с определени трудови условия при дадени професионални групи, намиращи се в контакт с причинителите на заразни болести.

През януари 2020 г. Световната здравна организация (СЗО) обяви взрива на новото заболяване, причинено от коронавирус в провинция Хубей, Китай, за спешна ситуация за общественото здраве с международно значение. СЗО заяви, че има сериозна опасност коронавирусът от 2019 г. (COVID-19) да се разпространи и в други страни по света.

СЗО и властите отговорни за здравеопазването, във всички страни по света предприемат мерки за ограничаване на взрива от COVID-19. Тези мерки, обаче, не могат да гарантират успех. Цялото общество, включително и дружествата и работодателите, трябва да участват активно, ако искаме мерките да постигнат резултати.

1. Начин на предаване

Как се разпространява COVID-19

Коронавирусите са вируси, които се разпространяват сред животните, но за някои от тях е известно, че засягат и хората. След като заразят човек, те могат да се предават по-нататък между хората. Когато човек, заразен с COVID-19, се изкашля или издиша, във въздуха се освобождават капки заразна течност. Повечето от тези капки падат по околните повърхности и предмети - бюра, маси, телефони. Околните могат да се заразят с COVID-19, ако докоснат заразна повърхност или предмет и след това докоснат очите, носа или устата си. Ако са на един метър или по-близо до човек, заразен с COVID-19, могат да се заразят и като вдишат капките издишани от заразен човек. С други думи, вирусът COVID-19 се предава по начин, много подобен на грипа. Повечето хора, които се заразят с COVID-19, получават леки симптоми и след това се възстановяват. Някои, обаче, се разболяват по-тежко и може да се наложи да влязат в болница. С увеличаването на възрастта нараства и рискът от по-тежко прекарване на заболяването: хората над 40-годишна възраст са по-застрашени от тези под 40-годишна възраст. Хората с отслабена имунна система и хората с диабет, сърдечно-съдови заболявания и белодробни заболявания също са в по-голяма опасност. Инкубационният период за COVID-19 (т.е. времето между излагане на вируса и появата на симптомите) понастоящем се изчислява между 2 и 14 дни.

Няма специфично лечение за това заболяване, така че при пациентите с инфекции, причинени от коронавируса, обичайно се лекуват клиничните симптоми (например високата температура). Поддържащите грижи (например поддържаща терапия и наблюдение, кислородотерапия, регулиране на течностите и антивирусни препарати) може да са високоефективни при заразените хора.

Към момента не съществуват ваксини срещу коронавируси, включително срещу COVID-19. Поради това е много важно да се предотвратят инфекциите и да се ограничи по-нататъшното разпространение след инфектиране.

Биологичните агенти могат да провокират:

1. Инфекция
2. Алергия
3. Токсикоза
4. Друго увреждане на организма на работещия

Източници на биологични агенти в работната среда могат да бъдат:

1. Заразени хора
2. Екскрети от тях
3. Заразено оборудване и инструменти
4. Въздухът на работната среда

Пътища на проникване на биологичните агенти в организма:

1. Храносмилателна система
2. Дихателна система
3. Кожа и лигавици

2. Класификация на биологичния агент

Коронавирусите са класифицирани в Приложение № 1 към чл. 3, ал. 2 на Наредба № 4 от 14.10.2002 г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на биологични агенти при работа в група 2.

Трябва, обаче, да се има предвид, че SARS-CoV-2 е от групата на коронавирусите, но изцяло нов тип и към момента показва характеристиките на биологичен агент група 4, а именно:

"Биологични агенти, които причиняват тежки заболявания у хората и представляват сериозна опасност за работещите, съществува висок риск за разпространяване на заболяването в обществото и обикновено няма ефективна профилактика или средства за лечение."

3. Анализ на риска

Към момента на изготвяне на оценката на риска Европейският център за превенция и контрол на заболяванията отчита следния риск от разпространение и последици (Daily Risk Assessment 13 март 2020 г.

- **Рискът от тежко заболяване, свързано с инфекция с COVID-19 за хора от ЕС/ЕИП и Обединеното кралство, понастоящем се счита за умерен за общото население и висок за възрастните хора и хората с хронични заболявания.**

- Освен това **рискът от по-леко заболяване и последващото въздействие** върху социалната и свързаната с работата дейност се счита за **висок**.
- **Рискът от поява на междуобщностно предаване** на COVID-19 в ЕС/ЕИП и Великобритания понастоящем се счита за **много висок**.
- **Рискът от широко разпространено предаване** на COVID-19 от националната общност в ЕС / ЕИП и Великобритания през следващите седмици е **висок**.
- Рискът, свързан с предаването на COVID-19 в здравните и социалните институции с голям брой уязвимо население, се счита за **висок**.
- Рискът за хора от ЕС/ЕИП, пътуващи/пребиваващи в географски зони с предполагаемо разпространение в общността е **много висок**.

Освен това се посочва, че е от съществено значение да се въведат мерки за забавяне на разпространението на вируса сред населението.

Със Заповед РД-07-1-124 от 13.03.2020 г. на Министъра на здравеопазването бе наредено всички работодатели в зависимост от спецификата и възможностите на съответната трудова дейност да въведат дистанционна форма на работа за служителите си.

Когато това е невъзможно, работодателите организират провеждането на засилени противоепидемични мерки в работните помещения.

Имайки предвид посоченото, **рискът за работещите от заразяване с COVID-19 и разпространение се определя като висок, изискващ прилагането на незабавни мерки.**

II. Мерките се разпределят в три групи:

- Общи мерки
- Специфични мерки, свързани с конкретни дейности, при които е възможно да има близък контакт
- План за действие в случай, че на работното място е имало човек, за който се подозира или е потвърден за COVID 19.

IIa Общи мерки

Мярка	Отговорно лице
1. Идентифициране на лица, които имат условия, които ги излагат на по-висок риск от сериозно заболяване (например диабет, сърдечни и белодробни заболявания, напреднала възраст). Разглеждане на възможностите за работа от дома на тези лица.	Директор, медицинско лице в училище
2. Почистване и дезинфекциране на работните места съгласно "Алгоритъм на дезинфекционните мероприятия в обекти с обществено предназначение в условията на	Директор, чистачки, медицинско лице

Мярка	Отговорно лице
епидемично разпространение на COVID-19" на Националния център по заразни и паразитни болести.	
3. Насърчаване на хигиената на ръцете:	
- Поставяне на диспенсъри с дезинфектант за ръце на видни места из работното място и на места, които са отдалечени от чешми с вода и сапун.	чистачки
- осигуряване на достатъчно количество дезинфектант, сапун, кърпи за еднократна употреба и следене за наличности по работни места.	чистачки
- поставяне на постери, които насърчават миенето на ръцете на входа на работното място и на други места, където ще бъдат забелязани.	
- извънреден инструктаж за поддържане на лична хигиена.	ОБЗР, кл. ръководители
4. Насърчаване добра респираторна хигиена на работното място (мерки, с които се ограничават дихателните секрети от всички индивиди със симптоми на респираторна инфекция - кихане и кашляне).	кл. ръководители
- поставяне на постери, които да напомнят да се киха и кашля в лакътя или в кърпичка, която след това да бъде веднага изхвърлена.	
- осигуряване на кърпички и съдове, които могат да бъдат отваряни без допир с ръка за изхвърляне на използваната тъкан.	
- Осигуряване на медицински маски, които да бъдат използвани от тези, които започнат да чувстват симптоми като кашлица или кихане, докато са на работа.	Медицинско лице, охрана
5. Информирание на работещите да не използват чужди телефони, бюра, работни инструменти, когато е възможно.	Директор, ОБЗР
6. Информирание на работещите за правилният начин на използване на лични предпазни средства.	Директор, ОБЗР
7. Информирание на работещите за действия при симптоми, наподобяващи COVID-19 и фирмения план за действия. Насърчаване на докладването при поява на симптоми.	Директор, ОБЗР
8. Разглеждане на възможностите за работа от дома.	Директор
9. Разглеждане на възможностите за гъвкаво работно време.	Директор, гл. счетоводител
10. Информирание на работещите за правото им за ползване на отпуска по болест и болничен след пътуване в чужбина.	Директор, гл. счетоводител
11. Проследяване на официалната информация и препоръки на здравните власти, своевременно информирание на работещите и реакция при необходимост.	Директор
12. Разглеждане на възможността за по-свободна политика относно използването на платен и неплатени отпуск.	Директор, гл. счетоводител
13. Пътуване и командировки в чужбина	
Забрана за пътуване в държави с определен от Министерство на външните работи висок риск от заразяване (освен при неотложна необходимост).	Директор
Ограничаване на пътуванията/командировките в държави с регистрирани случаи на COVID-19 по възможност.	

Мярка	Отговорно лице
Избягване на командироването на служители, които са по-силно застрашени от болестта (по-възрастни служители или служители страдащи от диабет, сърдечносъдови заболявания или белодробни заболявания) в области, където се разпространява COVID-19.	
Осигуряване на комплект лични предпазни средства (маска, ръкавици) и средства за дезинфекция при пътуване.	Директор, гл. счетоводител
Провеждане на извънреден инструктаж на лицата, на които предстои пътуване и запознаване с: <ul style="list-style-type: none"> - общите правила за поведение и хигиена - ситуацията в конкретната държава - поведение в случай, че проявят симптоми или разберат, че са били в контакт, за което се подозира или е установено, че е заразено с COVID-19. - информация какво да правят и с кого да се свържат, ако се почувстват зле по време на пътуването. Какъв е националният номер за COVID-19 в съответната държава. - поведение при завръщане от пътуване в държава с установен случай на COVID-19. - в кой случай могат да ползват болничен за карантина след завръщане и какви са фирмените правила относно карантиниране. - информация относно необходимостта за спазване на инструкциите на местните здравни власти на мястото на пътуването. 	ОБЗР
Извънреден инструктаж относно всички предприети мерки и промяната в организацията на работа (чл. Чл. 16. (1), т. 3)	ОБЗР

IIб. Специфични мерки за конкретни дейности с възможен близък контакт

Ситуация/дейност с възможен близък контакт	Специфични мерки (в допълнение към общите)	Отговорно лице	Срок
Транспорт до и от работното място (водач и пътници)	Почистване и дезинфекция на превозните средства съгласно изискванията	-	
	Разглеждане на възможността да се превозват по-малки групи работещи (един човек на две седалки).	-	
	Осигуряване на дезинфектанти при влизане в транспортното средство.	-	
	Разглеждане на възможността за осигуряване на дистанция между водача и пътниците.	-	
	Осигуряване на медицинска маска за водача и ръкавици.	-	
Входове за влизане и излизане	Наблюдение на влизащите лица за симптоми и недопускане на служители с прояви на остри заразни заболявания.	Мед. лице	постоянен
	Осигуряване на повече входове/изходи за влизане и излизане (отваряне на традиционно затворени входове/изходи).	Директор, медицинско лице в училище	постоянен

Ситуация/дейност с възможен близък контакт	Специфични мерки (в допълнение към общите)	Отговорно лице	Срок
	Въвеждане на плаващи почивки	-	-
	Въвеждане на гъвкаво работно време	-	-
	Въвеждане на сменен режим на работа.	-	-
	Поставяне на диспенсър с дезинфектант на входа и поддържане на наличностите.	Чистачки, охрана	постоянен
	Поставяне на постери (информационни материали), насърчаващ използването на дезинфектанта, хигиена на ръцете, респираторен етикет и др. под.		
	Осигуряване на лични предпазни средства за работещите, ангажирани с пропускателния режим - маска, ръкавици, дезинфектанти.	Директор, гл. счетоводител	постоянен
Места за почивка, хранене, пушене, преобличане	Поставяне на диспенсър с дезинфектант, ако няма в близост вода и сапун	Чистачки	постоянен
	Поддържане на наличностите на сапун	Чистачки	постоянен
	Осигуряване на кърпи за еднократна употреба или работещ сешоар и поддръжка на наличности.	Чистачки	постоянен
	Поставяне на постери (информационни материали)		
	Въвеждане на плаващи почивки	-	-
	Въвеждане на гъвкаво работно време	-	-
	Въвеждане на сменен режим на работа.	-	-
Използване на тоалетни и бани	По-често почистване и дезинфекция	Чистачки	постоянен
	Поддържане на наличност от хигиенни материали	Гл.счетоводител	постоянен
Фирмени оперативки и работни срещи	Разглеждане на възможностите се провеждане на теле- или видеосреща.	Директор	
	Разглеждане на възможностите за ограничаване на участниците в срещата.	Директор	При необходимост
	Почистване и дезинфекция на помещението преди и след събитието.	Чистачки	
	Разглеждане на възможността за провеждане на срещата в по-голямо помещение.	Директор	При необходимост
	Ако има място, местата да бъдат подредени така, че участниците да са на разстояние поне един метър.	Директор	
	Предварително осигуряване на достатъчно консумативи и материали, включително кърпички, затворени кошчета, за изхвърляне (по възможност безконтактни) и дезинфектант за ръце за всички участници.		При необходимост
	В началото на срещата да се предостави информация (устно и писмено) за COVID-19 и основните хигиенни мерки.	Директор	
	Проветряване възможно най-често (в началото, по време и след срещата).		
	Разработване на план за реакция в случай, че участник прояви симптоми с подозрение за COVID-19 по време на срещата.	ОБЗР	При необходимост
Работни срещи на територията на училището с	Предходните +		
	Предварителна връзка с участниците с уведомяване, че ако имат някакви симптоми	Директор	При необходимост

2019-nCoV, различни от лечебни заведения" на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията.

Ситуация 3:

Работещ е имал контакт с потвърден случай на COVID-19.

Действия:

1. Да се потърси информация за:
 - всеки служител, който е бил в близък контакт - лице в лице или чрез докосване;
 - всеки, който е разговарял със колегата си за определен период от време, докато служителят е бил симптоматичен;
 - всеки, който е почиствал някакви телесни течности;
 - близки приятели на служителя или работни групи;
 - всеки служител, живеещ в домакинството на служителя.
2. Тези, които са имали близък контакт, се изолират у дома за 21 дни от последния път, когато са имали контакт с потвърдения случай да бъдат наблюдавани от общопрактикуващия лекар.
3. Работещите, които по време на изолацията в рамките на 21-дневния си период на наблюдение се почувстват зле и дадат положителен резултат за COVID-19, стават потвърден случай и се действа от точка 1.
4. Работещите, които не са имали близък контакт с първоначалния потвърден случай, не е необходимо да предприемат други предпазни мерки, освен да наблюдават здравето си за грипopodobни симптоми и могат да продължат да работят.
5. Потвърден случай на COVID-19 на работното място ще предизвика безпокойство у работещите, а някои от тях могат да бъдат стресирани. Ясната комуникация е важна, както и насочването на работещите към надеждни източници на информация за COVID-19. Мениджърите трябва да бъдат подкрепящи и разбиращи и доколкото е възможно гъвкави по отношение на работните отговорности.
6. Извършване на дезинфекция на общите зони като офиси, производствени помещения и тоалетни съгласно "Временни насоки за почистване в обекти в контакт с 2019-nCoV, различни от лечебни заведения" на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията.
7. Зони, през които индивидът е преминавал и/или е прекарвал минимално време като коридори, и които не са видимо замърсени с телесни течности, не е необходимо да бъдат специално почистени и дезинфекцирани.

СТМ при "ПОЛИКОНСУЛТ Д и Т" ООД

20.03.2020г.

Управител:

/ д-р инж. Т. Тодоров /